

ความสนใจเรียนในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพและการรับรู้ ต่อสถาบันพระบรมราชชนกของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

The Interesting on Health Science Program and the Recognize of Praboromarajchanok Institute in Upper Secondary School Students

นภชา สิงห์วีระธรรม* กิตติพร เนาว์สุวรรณ**

Noppcha Singweratham* Kittiporn Nawsuwan**

Received : 21/9/64
Revised : 26/12/64
Accepted : 24/1/64

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสนใจเรียนสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และการรับรู้ต่อสถาบันพระบรมราชชนกของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 1,627 คน สุ่มแบบหลายขั้นตอนตาม 5 ภูมิภาค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ได้ค่าความสอดคล้องของข้อคำถามและวัตถุประสงค์ระหว่าง .67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .88 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ และ สถิติ Chi-square

ผลวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสนใจเรียนสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ร้อยละ 57.8 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกคือการได้ช่วยเหลือ ญาติพี่น้องและคนอื่นยามเจ็บไข้ได้ป่วย การมีงานทำ หลังสำเร็จการศึกษา และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สนใจเรียนด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สำหรับการรับรู้สถาบันพระบรมราชชนกและวิทยาลัยในสังกัด พบว่า ไม่เคยได้ยินหรือไม่รู้จักรัวิทยาลัยการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศรเลย รองลงมาคือวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนภิเษก มากกว่าร้อยละ 60.00 กิจกรรมที่เหมาะสมมากที่สุดในการประชาสัมพันธ์ คือการแทรกในวิชาแนะแนวและศิษย์เก่ารุ่นพี่มาแนะแนวในโรงเรียน การได้รับการแนะแนวจากสถาบันการศึกษามีความสัมพันธ์กับความสนใจเรียนสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถาบันการศึกษาควรรักษาและพัฒนาภาพลักษณ์ให้เกิดความโดดเด่น ในการสร้างการได้เปรียบด้านการแข่งขัน

คำสำคัญ: ความสนใจเรียน การรับรู้ สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันพระบรมราชชนก นักเรียนมัธยมศึกษา

*วิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนภิเษก, คณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก

*ผู้รับผิดชอบหลัก, noppcha@hotmail.com โทรศัพท์ 061-5513399

**วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก

*Kanchanabhisek Institute of Medical and Public Health Technology, Faculty of Public Health and Allied Health Sciences, Praboromarajchanok Institute

**Boromarajonani College of Nursing, Songkhla, Faculty of Nursing, Praboromarajchanok Institute

* Corresponding Author: noppcha@hotmail.com โทรศัพท์ 061-5513399

Abstract

The descriptive study aims to investigate an interesting on health science program and describe the recognize of Praboromarajchanok Institute in upper secondary school students in academic year 2019. 1,627 high school students were multi-stage sampling in 5 regions of Thailand. Instrument was questionnaire which had Index of Item-Objective Congruence (IOC) ranging from .67 to 1.00 and Reliability of .88. The data were analyzed by using the descriptive statistics and Chi-square.

The result shown that the interesting in health science program in upper secondary school students presented at 57.8 percent. The main reason of interested in health science program was which can support them to look after family member and other patient. Moreover, their wanted life and job security. The upper secondary school students in level 5 presented statistic significant (p -value $< .001$) on the interesting in health science program. The college in both Abhaibhubejhr college of Thai Traditional Medicine Prachinburi and Kanchanabhisek Institute of Medical and Public Health Technology college under Praboromarajchanok institute presented with unrecognize about 60 percent. The appropriate public relation activities to improve the recognition on the Praboromarajchanok Institute and its colleges were provided the information with guidance subject and alumni visit at school. Moreover, guidance by the institute shown statistic significant to encourage the interesting in health science program.

The higher education should maintain or develop a distinct image to create a competitive market.

Keyword: Interesting, Recognize, Health science program, Praboromarajchanok Institute , upper secondary school students

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานศึกษาในระดับอุดมศึกษามีการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้นทั่วโลก¹ ทำให้เกิดทางเลือกทางการศึกษาที่หลากหลายและเป็นประโยชน์สำหรับตัวผู้เรียน สถาบันการศึกษาต้องแข่งขันกันเพื่อให้ นักศึกษาสมัครเข้าเป็นนักศึกษาในสถาบันของตัวเอง^{2,3} การศึกษาจึงกลายมาเป็นธุรกิจที่มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตจำนวนมาก เพื่อป้อนเข้าสู่ตลาดแรงงานโดยไม่คำนึงถึงคุณภาพที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในแต่ละสาขาวิชาชีพ ทำให้บัณฑิตจบมาไม่มีคุณภาพ ไม่เป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงาน⁴ ประเทศไทยมีสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มีอัตราการขยายตัวสูงมาก⁵ ทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน มีสาขาที่หลากหลายให้เลือกเรียน⁶ จากฐานข้อมูลในระบบการสมัครคัดเลือกกลางบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย (TCAS) ประจำปี 2563 พบว่ากลุ่มสาขาวิชาที่มีจำนวนการรับนิสิตนักศึกษาตามแผนมากที่สุด คือกลุ่มสาขาวิชาที่มาจากสายศิลป์ อย่างมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เข้ามามากที่สุด นั้นเป็นความต้องการของผู้เรียนเอง⁷ นอกจากนี้พบว่านักเรียนมีแนวโน้มเลือกคณะสายศิลป์มากขึ้น โดยเลือกอันดับหนึ่ง คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อันดับสอง คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ อันดับสาม คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ ส่วนสาขาวิชาทางด้านสุขภาพ พบว่าอยู่ที่อันดับเจ็ดคือคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล⁸ จะเห็นได้ว่าปัจจุบันการเลือกในการคณะทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพได้รับความนิยมลดลง

สถาบันพระบรมราชชนก เป็นสถาบันการศึกษาเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพที่

จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ อยู่ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข⁹ มีสถาบันการศึกษาในสังกัดรวมทั้งสิ้น 40 แห่ง กระจายไปตามจังหวัดต่างๆ ประกอบไปด้วย วิทยาลัยพยาบาล วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร วิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุขกาญจนาภิเษก และวิทยาลัยการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร ที่ผ่านมาสถาบันพระบรมราชชนก เป็นหน่วยงานหลักที่ผลิตบุคลากรด้านการพยาบาลและสาธารณสุขให้กับกระทรวงสาธารณสุข¹⁰ แต่ในปัจจุบันมีสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ผลิตบัณฑิตสายสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพเหมือนกับสถาบันพระบรมราชชนกจำนวนมาก⁶ ถึงแม้ว่าสถาบันพระบรมราชชนก มีการผลิตบัณฑิตทางด้านการพยาบาลและสาธารณสุขมาเป็นระยะเวลากว่า 50 ปี แต่ขาดการทำการตลาดอย่างมืออาชีพ ไม่มีรูปแบบการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างและพัฒนาภาพลักษณ์ของสถาบันพระบรมราชชนก เพื่อสร้างความโดดเด่นและการเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของสถาบัน ไม่จัดทำข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจนที่สามารถเข้าถึงได้ การสร้างแรงจูงใจให้สมัครเรียน และการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์เชิงรุก^{11,12} โดยสร้างความโดดเด่นและการเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของสถาบัน¹³ ซึ่งการแสดงถึงภาพลักษณ์มีความจำเป็นต่อสถาบันการศึกษานั้นทำให้เห็นถึงความแตกต่างอย่างชัดเจน ส่งผลต่อการส่งเสริมการแข่งขันทางการตลาด¹⁴

จะเห็นได้ว่าการรับรู้ภาพลักษณ์ของสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ที่เป็นหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตบัณฑิตเฉพาะด้านการ

พยาบาลและการสาธารณสุข ได้รับผลกระทบจากความสนใจของนักเรียนที่จะเรียนด้านวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพเป็นอย่างมาก ประกอบกับความไม่ชัดเจนในด้านภาพลักษณ์รวมถึงการขาดการตลาดเชิงรุก ด้วยเหตุนี้อาจจะส่งผลถึงสภาพการณ์การรับรู้ภาพลักษณ์ของสถาบันพระบรมราชชนกในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนั้นการศึกษาครั้งนี้จึงได้ทำการศึกษาความสนใจเรียนสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพและการรับรู้ต่อสถาบันพระบรมราชชนก ตามความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสนใจเรียนสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพในสถาบันพระบรมราชชนก ตามความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อศึกษาการรับรู้ต่อสถาบันพระบรมราชชนก ตามความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากสังกัดคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 1,889,946 คน¹⁵

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร จากสังกัดคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 1,627 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

จากสูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างเชิงสำรวจเพื่อประมาณค่าสัดส่วนของประชากรกรณีทราบขนาดของประชากร ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 2,139 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมา 1,627 คน

การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) โดยแบ่งพื้นที่เป็น 5 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และ กรุงเทพมหานคร หลังจากนั้นได้แบ่งพื้นที่ออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มจังหวัดที่มีสถาบันการศึกษาในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกโดยเลือกจังหวัดแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) และกลุ่มจังหวัดที่ไม่มีสถานศึกษาในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยการหยิบฉลาก (Simple Random Sampling) ได้จังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พิษณุโลก น่าน ชลบุรี สิงห์บุรี อุบลราชธานี หนองคาย ตรัง และภูเก็ต ทั้งนี้เมื่อได้จังหวัดแล้วจึงทำการแบ่งโรงเรียนเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มโรงเรียนในระดับจังหวัด และกลุ่มโรงเรียนในระดับอำเภอ จำนวนกลุ่มละ 1 แห่ง หลังจากนั้นจึงทำการแบ่งนักเรียนตามลำดับชั้นมัธยมศึกษาเป็น ปีที่ 4 ปีที่ 5 และปีที่ 6

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ถามเกี่ยวกับระดับชั้นที่ศึกษา เขตที่ตั้ง เกรดเฉลี่ย และรายได้ รวม 4 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ ส่วนที่ 2 ความสนใจเรียนในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้แก่ ความสนใจเรียน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเรียน สุขภาพ รวมทั้งสิ้น 29 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ และแบบมาตราวัดประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุดให้ 5 คะแนน ถึง

น้อยที่สุดให้ 1 คะแนน และส่วนที่ 3 การรับรู้ถึงสถาบันการศึกษา ได้แก่ เหตุการณ์เลือกเรียนการประชาสัมพันธ์ การรับรู้ข้อมูล ในสถาบันพระบรมราชชนก รวม 28 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ และแบบมาตราวัดประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุดให้ 5 คะแนน ถึงน้อยที่สุดให้ 1 คะแนน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ ผู้บริหารในวิทยาลัยอาชีวศึกษา และอาจารย์จากวิทยาลัยการสาธารณสุข ได้ค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ระหว่าง .67 – 1.00 และนำแบบสอบถามมาทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่มีลักษณะเหมือนกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .88

จริยธรรมวิจัย

ได้มีการเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนภิเษก ได้หมายเลขรับรอง KMPHT62010019 ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2562 นอกจากนี้คำนึงถึงการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง 3 ด้าน คือ ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการวิจัย ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย และการรักษาความลับของข้อมูล โดยได้ชี้แจงรายละเอียดในแบบสอบถาม โดยครอบคลุมข้อมูลต่อไปนี้ 1) ชื่อและข้อมูลเกี่ยวกับผู้วิจัย 2) วัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย 3) ขั้นตอนการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ไม่มีการระบุชื่อของผู้ตอบแบบสอบถามในแบบสอบถาม 4) การเก็บรักษาข้อมูลเป็นความลับ 5) การเสนอ

ผลงานวิจัยในภาพรวม 6) สิทธิที่จะตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัย หรือสิทธิที่จะถอนตัวออกจากการวิจัยได้ตลอดเวลา โดยไม่มีผลกระทบต่อการเข้ารับบริการของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั้งหมดจะถูกทำลายภายใน 1 ปี หลังจากที่ได้ผลการวิจัยได้รับการเผยแพร่แล้ว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อขอเก็บข้อมูลจากนั้นชี้แจงขั้นตอนการเก็บข้อมูล วัตถุประสงค์การวิจัย การพิทักษ์สิทธิแก่ผู้ช่วยนักวิจัย เพื่อให้ผู้ช่วยนักวิจัยอธิบายแก่กลุ่มตัวอย่าง ก่อนแจกแบบสอบถามโดยให้เวลาทำในช่วงโมงและแนวใช้เวลาทำ 30 นาที จากนั้นเก็บแบบสอบถามส่งคืนเพื่อนำมาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลพบว่าได้รับข้อมูลกลับคืนมา 1,697 ชุด มีแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 1,620 คน คิดเป็นร้อยละ 76.06 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ
2. วิเคราะห์ความสนใจเรียนสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพในสถาบันพระบรมราชชนก การรับรู้ต่อสถาบันพระบรมราชชนก ตามความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโดยใช้ความถี่และร้อยละ
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างชั้นเรียนที่ศึกษากับความสนใจเรียนด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลกับเลือกเรียนด้าน

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปพบว่ากลุ่มตัวอย่างกำลัง เกรดเฉลี่ยในภาคเรียนสุดท้ายมากกว่า 3.51 ร้อยละ 42.0 และรายได้ของครอบครัวระหว่าง 10,001-34.2 โรงเรียนตั้งอยู่เขตอำเภอเมืองร้อยละ 52.2 มี 30,000 ร้อยละ 46.0 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น		
มัธยมศึกษาปีที่ 4	554	34.2
มัธยมศึกษาปีที่ 5	511	31.5
มัธยมศึกษาปีที่ 6	555	34.2
โรงเรียนของท่านตั้งอยู่ในเขต		
ในเขตอำเภอเมือง	846	52.2
นอกเขตอำเภอเมือง	501	30.9
กรุงเทพมหานคร	274	16.9
เกรดเฉลี่ยในเทอมสุดท้าย		
ต่ำกว่า 2.00	34	2.1
2.00 – 2.50	114	7.0
2.51 – 3.00	276	17.0
3.01 – 3.50	513	31.6
ตั้งแต่ 3.51	682	42.0
รายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว (บาท/เดือน)		
น้อยกว่า 10,000	338	20.8
10,001-30,000	746	46.0
30,001-50,000	271	16.7
50,001-70,000	105	6.5
70,001-90,000	69	4.3
มากกว่า 90,000	75	4.6

2. ความสนใจเรียนและความคิดเห็นของนักเรียน สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพพบว่าข้อที่มีร้อยละของ มัธยมศึกษาตอนปลายสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ การตอบมากที่สุดคือเรียนสาขานี้แล้วช่วยให้ท่าน สามารถช่วยเหลือ ญาติพี่น้อง และคนอื่นยามเจ็บไข้ ตารางที่ 2 กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 57.8 มีความสนใจเรียนสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ เมื่อ ได้ป่วย ร้อยละ 39.4 รองลงมาคือ การมีงานทำ วารสารการพยาบาลและการศึกษา

ปีที่ 14 ฉบับที่ 4 ตุลาคม – ธันวาคม 2564

ตารางที่ 2 ความสนใจเรียนสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพในสถาบันพระบรมราชชนก

ความสนใจเรียนในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ความสนใจเรียนทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ		
สนใจ	937	57.8
ยังไม่แน่ใจ	354	21.8
ไม่สนใจเรียน	302	18.6

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียน สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	น้อยที่สุด จำนวน/ ร้อยละ	น้อย จำนวน/ ร้อยละ	ปานกลาง จำนวน/ ร้อยละ	มาก จำนวน/ ร้อยละ	มากที่สุด จำนวน/ ร้อยละ
1	ความชื่นชอบส่วนตัวของท่านเอง	19 (1.2%)	49 (3.0%)	431 (26.6)	493 (30.4)	306 (18.9)
2	ความท้าทายในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	18 (1.1%)	70 (4.3%)	418 (25.8%)	581 (35.8%)	211 (13.0%)
3	ค่าตอบแทนในวิชาชีพ	11 (0.7%)	64 (3.9%)	373 (23.0%)	575 (35.5%)	275 (17.0%)
4	การมีงานทำหลักสำเร็จการศึกษา	11 (0.7%)	28 (1.7%)	196 (12.1%)	561 (34.6%)	474 (29.2%)
5	เรียนสาขานี้แล้วช่วยให้ท่านสามารถช่วยเหลือ ญาติพี่น้องและคนอื่นยามเจ็บไข้ได้ป่วย	11 (0.7%)	31 (1.9%)	162 (10.0%)	453 (27.9%)	639 (39.4%)
6	รูปแบบที่ใส่ในระหว่างเรียนและทำงาน	58 (3.6%)	153 (9.4%)	473 (29.2%)	418 (25.8%)	189 (11.7%)
7	การมีเพื่อนหรือรุ่นพี่ คนรู้จัก เรียนสาขา วิทยาศาสตร์สุขภาพ	99 (6.1%)	232 (14.3%)	418 (25.8%)	370 (22.8%)	166 (10.2%)
8	การมีบุคคลที่ท่านประทับใจ (Idol) เป็นศิษย์ ปัจจุบันและศิษย์เก่าสถาบัน มีผลต่อการเรียน	97 (6.0%)	216 (13.3%)	432 (26.6%)	365 (22.5%)	183 (11.3%)
9	ผู้ปกครองอยากให้เรียน	93 (5.7%)	135 (8.3%)	478 (29.5%)	369 (22.7%)	221 (13.6%)
10	ผู้ปกครองประกอบอาชีพในสายอาชีพนี้	592 (36.5%)	257 (15.8%)	238 (14.7%)	133 (8.2%)	72 (4.4%)
11	อาจารย์แนะนำให้เรียน	256 (15.8%)	299 (18.4%)	469 (28.9%)	194 (12.0%)	68 (4.2%)
12	การหาข้อมูลเกี่ยวกับคณะ สถาบัน หรือวิชาที่เปิด สอนจากหนังสือคู่มือการศึกษาต่อ หนังสือพิมพ์ วารสาร อินเทอร์เน็ต	33 (2.0%)	107 (6.6%)	447 (27.6%)	465 (28.7%)	240 (14.8%)

นอกจากนี้พบว่าชั้นเรียนที่ศึกษา มีความสัมพันธ์กับความสนใจเรียนด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสนใจเรียนด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพมากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 6 นอกจากนี้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไม่สนใจเรียนมากกว่าชั้นอื่น (ตารางที่ 4) นอกจากนี้พบว่าเหตุผลที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกเรียนสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .001, .01 และ .05 ได้แก่ 1) มีสถานที่ฝึกงานรองรับระหว่างเรียน 2) เครื่องแบบที่ใส่หลังสำเร็จการศึกษา 3) ค่าเทอมระหว่างการศึกษา 4) การได้รับการยอมรับหลังสำเร็จการศึกษา 5) การเป็นคณะ และสถาบันที่ชื่นชอบ 6) ครอบครัวอยากให้เรียน 7) บุคคลที่ท่านประทับใจ (Idol) ศึกษาเก่าสถาบันนี้ 8) มีคะแนนในระหว่างเรียนเท่าที่จะสอบได้ 9) มีความสามารถที่จะเรียนได้ และ 10) มีโอกาสได้รับทุนการศึกษาระหว่างเรียน (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างชั้นเรียนที่ศึกษากับความสนใจเรียนสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

	สนใจ	ยังไม่แน่ใจ	ไม่สนใจ	χ^2 , p-value
มัธยมศึกษาปีที่ 4	320 (58.8%)	157 (28.9%)	67 (12.3%)	40.694, <.001
มัธยมศึกษาปีที่ 5	296 (59.1%)	105 (21.0%)	100 (20.0%)	
มัธยมศึกษาปีที่ 6	320 (58.8%)	92 (16.8%)	135 (24.7%)	

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลกับการเลือกเรียนสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

เหตุผลที่ทำให้ท่านเลือกเรียนสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	χ^2	p-value
มีสถานที่ฝึกงานรองรับระหว่างเรียน	18.300	<.001
เครื่องแบบที่ใส่หลังสำเร็จการศึกษา	10.275	.006
ค่าเทอมระหว่างการศึกษา	10.923	.004
ได้รับการยอมรับหลังสำเร็จการศึกษา	24.615	<.001
เป็นคณะ และสถาบันที่ชื่นชอบ	92.416	<.001
ครอบครัวอยากให้เรียน	36.776	<.001
บุคคลที่ท่านประทับใจ (Idol) ศึกษาเก่าสถาบันนี้	18.806	<.001
มีคะแนนในระหว่างเรียนเท่าที่จะสอบได้	6.028	.049
มีความสามารถที่จะเรียนได้	10.745	.005
มีโอกาสดำเนินทุนการศึกษาระหว่างเรียน	9.630	.008

3. การรับรู้ต่อสถาบันพระบรมราชชนก ตามความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

จากตารางที่ 6 พบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 66.6 ไม่เคยได้ยินหรือไม่รู้จักรั้ววิทยาลัยการแพทย์แผน

ไทยอภัยภูเบศรเลย รองลงมาคือวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนภิเษกร้อยละ 60.0 และสถาบันพระบรมราชชนกร้อยละ 56.9 โดยเคยได้ยินหรือรู้จักรั้ววิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนาน

ที่สุดร้อยละ 59.5 จากการประชาสัมพันธ์ผ่านอินเทอร์เน็ตร้อยละ 31.3 ในขณะที่ร้อยละ 50.1 ได้ยินหรือรู้จักวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร ผ่านอินเทอร์เน็ตร้อยละ 25.8 โดยหลักสูตรที่ไม่เคยได้ยินมากที่สุดคือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โสตทัศนศึกษาทางการแพทย์ร้อยละ 38.1 รองลงมาคือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เวชระเบียนร้อยละ 34.0 สำหรับหลักสูตรที่ได้ยินบางครั้งมีร้อยละมากที่สุดคือหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตร้อยละ 34.0 (ตารางที่ 7)

สำหรับการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกและวิทยาลัยในสังกัดพบว่าทุกข้อมีร้อยละไม่ทราบข้อมูลมากที่สุดโดยข้อที่

มีร้อยละการไม่ทราบมากที่สุดคือ สถาบันพระบรมราชชนกมีสถาบันย่อยอยู่ในหลายจังหวัด ครอบคลุม 29 จังหวัดทั่วประเทศไทยร้อยละ 72.0 รองลงมาคือสถาบันมีหลักสูตรที่เปิดทำการเรียนการสอน ทั้งสิ้น 9 หลักสูตร ร้อยละ 69.7 สำหรับข้อที่มีร้อยละของการทราบข้อมูลมากที่สุดคือผู้ที่ศึกษาในวิทยาลัยสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก มีโอกาสฝึกประสบการณ์ในสถานบริการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เช่น โรงพยาบาลประจำจังหวัด โรงพยาบาลประจำอำเภอ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพร้อยละ 45.7 รองลงมาคือ ผู้ที่ศึกษาในวิทยาลัยสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก มีโอกาสได้รับทุนการศึกษาร้อยละ 40.0 (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 6 การรับรู้การประชาสัมพันธ์หรือได้ยินการกล่าวถึงชื่อหน่วยงานในสถาบันพระบรมราชชนก

การรับรู้การประชาสัมพันธ์หรือได้ยินการกล่าวถึงชื่อหน่วยงานในสถาบันพระบรมราชชนก ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา	สถาบันพระบรมราชชนก จำนวน/ร้อยละ	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี จำนวน/ร้อยละ	วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จำนวน/ร้อยละ	วิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และการสาธารณสุขกาญจนาภิเษก จำนวน/ร้อยละ	วิทยาลัยการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร จำนวน/ร้อยละ
ไม่เคยได้ยินหรือไม่รู้จักเลย	923 (56.9%)	649 (40.0%)	800 (49.3%)	974 (60.0%)	1080 (66.6%)
เคยได้ยิน	679 (41.9%)	965 (59.5%)	813 (50.1%)	638 (39.3%)	524 (32.8%)
เพื่อน / รุ่นพี่	282 (17.4%)	421 (26.0%)	333 (20.5%)	291 (11.8%)	146 (9.0%)
ผู้ปกครอง	141 (8.7%)	174 (10.7%)	148 (9.1%)	94 (5.8%)	121 (7.5%)
อาจารย์แนะแนว	272 (16.8%)	287 (17.7%)	263 (16.2%)	188 (11.6%)	136 (8.4%)
อินเทอร์เน็ต	415 (25.6%)	507 (31.3%)	418 (25.8%)	380 (23.4%)	293 (18.1%)
ใบปลิว/ป้ายประกาศ	87 (5.4%)	415 (7.1%)	90 (5.5%)	86 (5.4%)	79 (4.9%)

การรับรู้การประชาสัมพันธ์หรือได้ยืมการ กล่าวถึงชื่อหน่วยงานในสถาบันพระบรมราชชนก ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา	สถาบันพระ บรมราชชนก	วิทยาลัย พยาบาลบรม ราชชนนี	วิทยาลัยการ สาธารณสุข สิรินธร	วิทยาลัย เทคโนโลยีทาง การแพทย์ และ สาธารณสุข กาญจนภิเษก	วิทยาลัย การแพทย์ แผนไทยอภัย ภูเบศร
	จำนวน/ร้อยละ	จำนวน/ร้อยละ	จำนวน/ร้อยละ	จำนวน/ร้อยละ	จำนวน/ร้อยละ
หนังสือคู่มือการศึกษาต่อ	95 (5.9%)	137 (8.4%)	97 (6.0%)	73 (4.5%)	68 (4.2%)
เฟสบุ๊ก	192 (11.8%)	210 (12.9%)	157 (9.7%)	125 (7.7%)	126 (7.8%)
มีคนรู้จักศึกษาในสถาบันนี้	62 (3.8%)	87 (5.4%)	69 (4.3%)	4.1 (2.5%)	34 (2.1%)
เจ้าหน้าที่ทำงานในกระทรวง สาธารณสุข อื่น ๆ ระบุ	50 (3.1%) 10 (0.6%)	41 (2.5%) 23 (1.3%)	46 (2.8%) 15 (1.0%)	23 (1.4%) 11 (0.7%)	22 (1.4%) 16 (1.0%)

ตารางที่ 7 การได้ยืมการประชาสัมพันธ์ถึงหลักสูตรการเรียนการสอน ในสถาบันพระบรมราชชนก

ข้อ	การได้ยืมการประชาสัมพันธ์ ถึงหลักสูตรการเรียนการสอน ในสถาบันพระบรมราชชนก	ไม่เคย ได้ยิน	เคยได้ยิน บางครั้ง	เคย ได้ยินบ้าง ไม่ได้ยิน บ้าง	เคย ได้ยิน บ่อยครั้ง	เคยได้ยิน บ่อยมาก
		จำนวน/ ร้อยละ	จำนวน/ ร้อยละ	จำนวน/ ร้อยละ	จำนวน/ ร้อยละ	จำนวน/ ร้อยละ
1	พยาบาลศาสตรบัณฑิต	330 (20.3%)	558 (34.4%)	432 (26.6%)	178 (11.0%)	93 (5.7%)
2	สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน)	335 (20.7%)	514 (31.7%)	471 (29.0%)	191 (11.8%)	80 (4.9%)
3	สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (ทันตสาธารณสุข)	366 (22.6%)	524 (32.3%)	440 (27.1%)	186 (11.5%)	73 (4.5%)
4	การแพทย์แผนไทยบัณฑิต	392 (24.2%)	526 (32.4%)	426 (26.3%)	181 (11.2%)	64 (3.9%)
5	สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (เวชระเบียน)	462 (28.5%)	524 (32.3%)	373 (23.0%)	163 (10.0%)	58 (3.6%)
6	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เทคนิค เภสัชกรรม	484 (29.8%)	511 (31.5%)	367 (22.6%)	188 (11.6%)	41 (2.5%)

ข้อ	การได้ยินการประชาสัมพันธ์ ถึงหลักสูตรการเรียนการสอน ในสถาบันพระบรมราชชนก	ไม่เคย ได้ยิน	เคยได้ยิน บางครั้ง	เคย ได้ยินบ้าง ไม่ได้ยิน บ้าง	เคย ได้ยิน บ่อยครั้ง	เคยได้ยิน บ่อยมาก
		จำนวน/ ร้อยละ	จำนวน/ ร้อยละ	จำนวน/ ร้อยละ	จำนวน/ ร้อยละ	จำนวน/ ร้อยละ
7	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เวชกิจ ฉุกเฉิน	536 (33.0%)	516 (31.8%)	335 (20.7%)	164 (10.1%)	33 (2.0%)
8	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เวช ระเบียน	552 (34.0%)	552 (34.0%)	321 (19.8%)	126 (7.8%)	39 (2.4%)
9	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โสต ทัศนศึกษาทางการแพทย์	618 (38.1%)	499 (30.8%)	308 (19.0%)	119 (7.3%)	40 (2.5%)

ตารางที่ 8 รับรู้ข้อมูลสถานศึกษาในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกและวิทยาลัยในสังกัด

ข้อ	รับรู้ข้อมูลสถานศึกษาในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก และวิทยาลัยในสังกัด	ทราบ จำนวน/ ร้อยละ	ไม่ทราบ จำนวน/ ร้อยละ
1	สถาบันพระบรมราชชนกมีสถานที่ย่อยอยู่ในหลายจังหวัด ครอบคลุม 29 จังหวัด ทั่วประเทศไทย	430 (26.5%)	1168 (72.0%)
2	สถาบันพระบรมราชชนกมีสถาน้อยู่ใน หรือใกล้เคียงกับจังหวัดของท่าน	546 (33.7%)	1052 (64.9%)
3	ผู้ที่ศึกษาในสถาบันสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก มีสวัสดิการสนับสนุนทางด้านการ การศึกษา	582 (35.9%)	1011 (62.3%)
4	ผู้ที่ศึกษาในวิทยาลัยสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก มีโอกาสฝึกประสบการณ์ใน สถานบริการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เช่น โรงพยาบาลประจำจังหวัด โรงพยาบาลประจำอำเภอ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ	742 (45.7%)	854 (52.7%)
5	ผู้ที่ศึกษาในวิทยาลัยสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก มีโอกาสได้รับทุนการศึกษา	649 (40.0%)	947 (58.4%)
6	ผู้ที่ศึกษาในวิทยาลัยสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก มีโอกาส สวัสดิการทางด้านการ การศึกษา	595 (36.7%)	1000 (61.7%)
7	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันพระบรมราชชนก มีโอกาสทำงานใกล้ภูมิลำเนา	571 (35.2%)	1026 (63.3%)
8	พยาบาลที่ทำงานในโรงพยาบาลประจำจังหวัด และโรงพยาบาลประจำอำเภอ ส่วนมาสำเร็จการศึกษาจากสถาบันในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก	497 (30.6%)	1099 (67.8%)
9	เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ที่ทำงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ส่วนมาสำเร็จ การศึกษาจากสถาบันในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก	482 (29.7%)	1117 (68.9%)

ข้อ	รับรู้ข้อมูลสถานศึกษาในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก และวิทยาลัยในสังกัด	ทราบ จำนวน/ ร้อยละ	ไม่ทราบ จำนวน/ ร้อยละ
10	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันพระบรมราชชนกมีโอกาสทำงานกับสถานพยาบาล ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข	610 (37.6%)	988 (60.9%)
11	สถาบันมีหลักสูตรที่เปิดทำการเรียนการสอน ทั้งสิ้น 9 หลักสูตร	467 (28.8%)	1131 (69.7%)

ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างเสนอว่ากิจกรรมที่เหมาะสมมากที่สุดในการประชาสัมพันธ์ สถาบันพระบรมราชชนกและวิทยาลัยในสังกัดคือการแทรกในวิชาแนะแนวในโรงเรียนร้อยละ 58.9 รองลงมาคือการมาแนะแนวจากสถาบันการศึกษาในโรงเรียนร้อยละ 48.1 และศิษย์เก่า และรุ่นพี่มาแนะแนวร้อยละ 47.7 (ตารางที่ 9) โดยจะเห็นได้ว่าการได้รับการแนะ

แนวจากสถาบันการศึกษามีความสัมพันธ์กับความสนใจเรียนสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการมีการแนะแนวจากสถาบันการศึกษา นักเรียนจะมีความสนใจมากกว่าไม่มีการแนะแนวจากสถาบันการศึกษา (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 9 กิจกรรมที่เหมาะสมในการประชาสัมพันธ์ สถาบันพระบรมราชชนกและวิทยาลัยในสังกัด

กิจกรรมที่เหมาะสมในการประชาสัมพันธ์ สถาบันพระบรมราชชนก และวิทยาลัยในสังกัด เพื่อให้ท่านรู้จัก	จำนวน	ร้อยละ
การแทรกในวิชาแนะแนวในโรงเรียน	955	58.9
การมาแนะแนวจากสถาบันการศึกษาในโรงเรียน	780	48.1
ศิษย์เก่า และรุ่นพี่มาแนะแนว	774	47.7
การจัดเข้าค่าย เช่น ค่ายอยากเป็นพยาบาล	680	41.9
หนังสือคู่มือการศึกษาต่อ	660	40.7
ใบปลิว/ป้ายประกาศ	583	36.4
ให้ทุนการศึกษา	456	28.1
อินเทอร์เน็ต/เว็บไซต์	349	21.9
สถานีวิทยุ / วิทยุชุมชน	74	4.6

ตารางที่ 10 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการแนะแนวจากสถาบันการศึกษากับความสนใจเรียนสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

	สนใจ จำนวน (ร้อยละ)	ยังไม่แน่ใจ จำนวน (ร้อยละ)	ไม่สนใจ จำนวน (ร้อยละ)	χ^2 , p-value
ไม่มีการแนะแนวจากสถาบันการศึกษา	440 (57.3%)	188 (24.5%)	140 (18.2%)	6.074, .048
มีการแนะแนวจากสถาบันการศึกษา	467 (60.6%)	149 (19.3%)	155 (20.1%)	

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสนใจเรียนสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ร้อยละ 57.8 สอดคล้องกับจำนวนการรับนิสิตนักศึกษาตามแผนมากที่สุดคือกลุ่มสาขาวิชาที่มาจากสายศิลป์ อย่างมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ซึ่งเป็นการต้องการของผู้เรียนเอง⁷ และมีแนวโน้มเลือกคณะในสายศิลป์มากขึ้น⁸ จะเห็นได้ว่าปัจจุบันการเลือกคณะทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพได้รับความนิยมลดลง โดยการเลือกอาชีพตามทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Hoppock Composite Theory จะเลือกอาชีพตามความต้องการของบุคคล สิ่งแวดล้อมที่เป็นปัจจัยที่สำคัญ รวมถึงการคาดการณ์ล่วงหน้าว่า อาชีพอะไรจะสามารถสนองตอบความต้องการของตนเองได้ในอนาคต¹⁶ ในกลุ่มที่ตัดสินใจเลือกเรียนในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีเหตุผลในการตัดสินใจคือสามารถช่วยเหลือ ญาติพี่น้อง และคนอื่นยามเจ็บไข้ได้ป่วย และการมีงานทำหลังสำเร็จการศึกษา ซึ่งการศึกษาในสายวิทยาศาสตร์สุขภาพนี้แสดงออกถึงการเป็นอาชีพแห่งการทำความดี ต้องการดูแลคนในครอบครัว¹² สอดคล้องกับการศึกษาการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาชีพครู เพราะความก้าวหน้าและความมั่นคงในอาชีพ¹⁷ โดยผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาอยากมีงานที่มั่นคง ประกอบกับ

อาชีพด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพยังเป็นที่ต้องการของตลาด¹⁰ นักเรียนส่วนใหญ่ยังมองว่าอาชีพทางด้านสาธารณสุขเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถเข้าทำงานได้ทั้งหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนได้ และเป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงาน¹⁸ รวมทั้งการตัดสินใจเลือกเรียนสาขานี้มาจากปัจจัยด้านความถนัดสติปัญญา ค่านิยม บุคคลแวดล้อม ครอบครัว¹⁹ บิดามารดาแนะนำ²⁰ โดยการเลือกอาชีพนั้นบุคคลจะตระหนักถึงความต้องการและความคาดหวังความสำเร็จในอนาคตของตนเองเป็นสำคัญ¹⁶ นอกจากนี้ ผลการศึกษาพบว่าชั้นปีที่ศึกษามีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเรียนด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพโดยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีร้อยละเลือกเรียนมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคลซึ่งจะมี 3 ระยะ คือ ระยะเพื่อค้น ระยะพิจารณาเลือก และระยะพิจารณาตามสภาพความเป็นจริง²¹ โดยการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 นั้นจะเป็นระยะพิจารณาเลือก ดังนั้นในการทำการประชาสัมพันธ์สถาบันและหลักสูตรการศึกษาควรพิจารณาดำเนินการในทุกระดับชั้นเพื่อให้ได้ทราบข้อมูลในการตัดสินใจมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ด้านการรับรู้พบว่านักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายไม่เคยได้ยินหรือไม่รู้จักสถาบันพระบรมราชชนกและวิทยาลัยในสังกัดมากกว่าร้อยละ

ละ 40 - 60 โดยไม่เคยได้ยินหรือไม่รู้จักวิทยาลัยการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศรเลย รองลงมาคือวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุขกาญจนาภิเษกมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาภาพลักษณ์ของสถาบันพระบรมราชชนกโดยนักเรียนทราบหรือคุ้นเคยกับชื่อของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีและวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรมากกว่าชื่อสถาบันพระบรมราชชนก¹² หากการประชาสัมพันธ์มีการดำเนินงานเป็นแบบราชการ ยังไม่มีภาพความทันสมัย และขาดความเป็นเอกภาพ²² โดยกิจกรรมที่เหมาะสมมากที่สุดในการประชาสัมพันธ์ คือการแทรกในวิชาแนะแนวในโรงเรียน มาแนะแนวจากสถาบันการศึกษาในโรงเรียน ศิษย์เก่า รุ่นพี่มาแนะแนว และการได้รับการแนะแนวจากสถาบันการศึกษามีความสัมพันธ์กับความสนใจเรียนสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ โดยการประชาสัมพันธ์จะเป็นตัวกระตุ้นทางการตลาดและเพิ่มโอกาสให้ผู้บริโภครู้สึกคุ้นเคยกับสินค้าหรือบริการ โดยใช้เครื่องมือทางการตลาด คือ ผลิตภัณฑ์ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด²³ ควรจัดประชาสัมพันธ์เชิงรุกผ่านสื่อออนไลน์ จัดค่ายให้นักเรียนที่สนใจเข้ามาเรียนรู้ก่อนตัดสินใจเลือกเรียน และจัดอบรมให้ครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมเพื่อให้ความชัดเจนของหลักสูตรที่เปิดสอน¹²

ดังนั้นรูปแบบการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างและพัฒนาภาพลักษณ์ของสถาบันพระบรมราชชนก ควรเน้นการสร้างโดดเด่นและการเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของสถาบัน¹³ เพราะนักเรียนตัดสินใจเรียนในสถาบันระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง^{18,24} และภาพลักษณ์ของสถาบันการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญต่อการ

ตัดสินใจเลือก²⁵ ทั้งนี้อาจเนื่องจากชื่อของสถาบันพระบรมราชชนกไม่สะท้อน พันธกิจ และไม่ทราบว่าสถาบันพระบรมราชชนกเป็นหน่วยงานด้านไหน เช่น โรงเรียน สถาบันการศึกษา ศูนย์ฝึกอบรม จะเห็นได้ว่าเมื่อต้องแข่งขันธุรกิจการศึกษา¹⁴ สถาบันพระบรมราชชนกและวิทยาลัยในสังกัดควรเชื่อมโยงถึงชื่อและความแตกต่างของแต่ละชื่ออย่างชัดเจน เพื่อให้เหมาะสมกับการทำการตลาดอย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถาบันพระบรมราชชนกและวิทยาลัยในสังกัดควรดำเนินการด้านการตลาดอย่างเป็นรูปธรรม และเน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมการรับรู้ถึงสถาบันและวิทยาลัยในสังกัดอย่างเร่งด่วนเพื่อให้เกิดการรับรู้ก่อน แล้วค่อยพัฒนาไปสู่ด้านอื่น ๆ ของการทำการตลาดต่อไป

2. ควรจัดกิจกรรมที่เป็นรูปธรรมที่ส่งเสริมการรับรู้ในรูปแบบเชิงรุก โดยผสมผสานช่องทางการสื่อสารภายใต้กลยุทธ์ออนแอร์ (On Air) ออนไลน์ (On Line) และออนกราวด์ (On Ground) เพื่อให้เกิดการครอบคลุมในช่องทางการเข้าถึงการสืบค้นข้อมูลและทำความรู้จักกับสถาบันพระบรมราชชนกของนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการรับรู้แยกเป็นรายสาขาที่จัดการเรียนการสอนและวิทยาลัยโดยพิจารณาร่วมกับข้อมูลการรับสมัคร เพื่อทราบถึงปัญหาที่แท้จริงของการรับรู้

2. ควรศึกษาการรับรู้ในกลุ่มอาจารย์แนะแนวและผู้ปกครองเพราะว่าเป็นกลุ่มที่สำคัญต่อการ

ตัดสินใจหรือผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาต่อของนักเรียน
ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ail.php?NewsID=44133 &Key=news_act.
(in Thai)

REFERENCES

1. Helgesen, O. Marketing for higher education: A relationship marketing approach. *Journal of marketing for higher education*, 2008; 18(1), 50-78.
2. Canterbury, M.R. Higher education marketing: A challenge. A relationship marketing approach. *Journal of marketing for higher education*, 2000; 9(3), 15-24.
3. Nicolescu, L. Applying marketing to higher education scope and limits. *Management & marketing*, 2009; 4(2), 35-44.
4. Usawas, J. Higher education in Thailand in the commercial era. [online]. 2008 [cited 2019/6/10]. Available from <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=4138&Key=hotnews>. (in Thai)
5. Office of Higher Education Policy and Planning Office of the Higher Education Commission. 20 Year Long-Term Higher Education Plan 2018 - 2037. Office of the Higher Education Commission; 2017. (in Thai)
6. Ministry of education. Thai education statistics. [online]. 2019 [cited 2019/6/10]. Available from <https://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=44133> &Key=news_act. (in Thai)
7. Sanookdotcom. When parents are open Children in the new era therefore ignore the science program and settle for the art program. [online]. 2019. [cited 2021/6/25]. Available from <https://www.sanook.com/campus/1401164/>. (in Thai)
8. Unigang. Choose a faculty like this, so you don't get admissions. [online]. 2014 [cited 2019/6/10]. Available from <http://www.unigang.com/Article/14039>. (in Thai)
9. Office of the Council of State. The Royal Institution Act. *Government Gazette* Volume 136/Part 43K/page 40/5 April 2019, 2019. (in Thai)
10. Singweratham, N. & Kantabanlang, Y. Current Health Workforce and State of the Health Workforce Development Needs in the Thai Health System: a Report by the Phraboromarajchanok Institute (PBRI), the Ministry of Public Health (MOPH). *The Southern College Network Journal of Nursing and Public Health*, 2017; 4(3), 218-225. (in Thai)
11. Singweratham, N., Nawsuwan, K., Kantabanlang, Y. Bunpean A., Moongsin, S., Kramutkant, R. Uniqueness and Identity of Phraboromarajchanok Institute as Perceived by Students, Lecturers,

- Mentors, and Parents of the Students. Princess of Naradhiwas University Journal of Humanities and Social Sciences, 2018; 5(1), 60-70. (in Thai)
12. Singweratham, N., Kantabanlang, Y. Jitaram, P., Kramutkant, R. Nawsuwan, K., The Recognize and the Image of Praboromarajchanok Institute and College under Praboromarajchanok Institute in High School Students. Sripatum Chonburi Journal, 2020; 17(1), 123-135. (in Thai)
13. Singweratham, N., Nawsuwan, K., Phongsiri, P., Moongsin, Sa-ard, Boontiam, N. Attitude for Selecting a University and Workplace for High School Student: A Case Study of Students who joined and who did not join Open day at Boromarajonani College of Nursing Sanpasithiprasong. Princess of Naradhiwas University Journal of Humanities and Social Sciences, 2019; 6(1), 140-153. (in Thai)
14. Ivy J. Higher education institution image: a correspondence analysis approach. The international journal of Educational Management, 2001; 15(6), 276-282.
15. National Statistical Office. education statistics. [online]. 2019 [cited 2019/5/1]. Available from <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/03.aspx>. (in Thai)
16. Hoppock, R. Occupational information. 4th ed., New York: McGraw-Hill, 1967.
17. Khantaku, W., Somudorn, J., Chinacarawat, N. Factors Affecting the decision to Study a Bachelor Degree in Suranaree University of Technology, Academic Year 2020. Journal of Modern Learning Development. 2020; 5(4), 28-39. (in Thai)
18. Suwanwong, N. Factors affecting the decision to choose to study for a bachelor's degree In Rajamangala University of Technology Isan Nakhon Ratchasima (quota system) for the academic year 2017. Rajamangala University of Technology Isan; 2017. (in Thai)
19. Suphornpanich, E. A study of professional needs of bachelor of music degree graduates from Chandrakasem Rajabhat University. Theses (Master's degree) - Music Research and Development. Silpakorn University; 2014. (in Thai)
20. Sudsanguan, K. The Research on Decision Factors for Further Education in Higher Education of Senior Secondary students in Demonstration School of Silpakorn University. Veridian E-Journal, Silpakorn University, 2017; 10(1), 201-207. (in Thai)

21. Liptak, J. Treatment Planning in Career Counseling. Wadsworth, 2001.
22. Kaosumran, T. The Public Relations Administration of Schools under the Jurisdiction of Ratburana District, Bangkok. Dhonburi Rajabhat University Journal. 2015; 9(2), 17-28. (in Thai)
23. Samerjai, C. Consumer behavior. Bangkok: Expertnet; 2007. (in Thai)
24. Sukpan, M. Factors affecting the decision to study for high vocational certificate: The case study of Thonburi Commercial College. A thesis of the degree of master of economics, Dhurakij Pundit University; 2013. (in Thai)
25. Chuaytukpuan, T. The Study of Factors Affecting Decision to Study in Higher Education Level at Dhurakij Pundit University of Undergraduate Students. Suthiparithat. 2015; 29(90), 256-271. (in Thai)